

РЕЙТИНГ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Аналіз споживання, доступності та незалежності (за даними до 2017 р.)

РЕЙТИНГОВЕ
АГЕНТСТВО
MIRA

1 ТОП-10 РЕГІОНІВ-ЛІДЕРІВ

Інтегральний рейтинг за багатокритеріальною оцінкою (висока продовольча безпека)

1	Полтавська
2	Черкаська
3	Кіровоградська
4	Сумська
5	Миколаївська
6	Чернігівська
7	Вінницька
8	Хмельницька
9	Житомирська
10	Херсонська

Аутсайдер рейтингу:
Закарпатська область

2 СПОЖИВАННЯ ПРОДУКТІВ (ПРИКЛАД: ЧЕРКАСЬКА ОБЛ.)

Продукт	Норма МОЗ (кг)	Середнє по Україні (кг)	Черкаська обл. (кг)	Індикатор достатності (Черкаська)
М'ясо	80	50,9	55,2	0,69
Молоко	380	209,9	237,6	0,63
Риба	20	8,6	14,4	0,72
Плоди	90	37,2	—	0,41
Хліб	101	103,2	102,0	1,00
Картопля	124	137,5	79,2	0,64

Надлишок: Хліб.

Системний дефіцит: Білкові продукти (м'ясо, молоко, риба) та плоди.
Це ключова загроза продовольчій безпеці.

3 ЕКОНОМІЧНА ДОСТУПНІСТЬ

54,7%

Частка витрат на харчі в Україні (2015)

Граничний безпечний поріг:

≤60%

Проблемні регіони: Рівненська; Донецька область ≈ 61% (перевищення порогу ризику).

Відносно краща ситуація: Запорізька область.

4 ПРОДОВОЛЬЧА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ (ІМПОРТОЗАЛЕЖНІСТЬ)

Риба та морепродукти — ~65% імпорту — високий ризик (нестача власного вилову).

Тропічні олії (пальмова, кокосова) — >30% імпорту — високий ризик (технологічна залежність).

Рік пік імпортозалежності: 2016–2017 рр.

Вразливість посилюється монокультурною спрямованістю аграрного експорту.

5 УКРАЇНА У ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ (GFSI-2017)

63 місце

Індекс продовольчої безпеки: 54,1

Погіршення: різке зниження з 2012 року

Кризова зона: за більшістю показників GFSI

Особливо через білковий імпорту та деградацію молочної галузі.

6 РІВНІ РИЗИКУ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Нормальний: достатнє споживання всіх груп, імпорту <30%.

Передкризовий: дефіцит 1–2 груп продуктів (наприклад, плодів).

Кризовий: імпорту >30% критичних продуктів (риба), білковий дефіцит.

Критичний: системний дефіцит + високі витрати на їжу (Донецька обл. ≈ 61%).

Україна (2015): знаходиться між кризовим і критичним рівнем.

7 ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ

Внутрішні загрози

- Низька купівельна спроможність домогосподарств
- Застаріла матеріально-технічна база АПК
- Відтік кваліфікованих кадрів із сільського господарства
- Висока частка витрат на продукти (понад 50%)
- Слабкий контроль якості продуктів

Зовнішні загрози

- Втрати традиційних ринків збуту
- Різкі цінові коливання на світових ринках
- Атаки імпорту дешевої, не завжди якісної продукції
- Непередбачувані кліматичні шоки

8 ПІДСУМОК ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Найбезпечніші регіони: аграрно орієнтовані області, що мають розвинене локальне виробництво.

Ключові загрози: дефіцит білка, висока імпортозалежність (риба, олії), та критична частка витрат на харчування.

Рекомендації:

- Розвиток локального виробництва білкової продукції, що є найдефіцитнішою групою.
- Стимулювання молочної та рибної галузей для зниження критичної імпортозалежності.
- Постійний моніторинг економічної доступності (частки витрат на їжу) для регіонів ризику.

Джерело: аналітичні дані файлу про рейтинг продовольчої безпеки регіонів України